

ISO & drumska vozila

Međunarodni standardi za inovacije u automobilskoj industriji

ISO standardi dijele najsavremeniju tehnologiju i dobre prakse s automobilskim sektorom u cijelom svijetu

ISO standardi pomažu proizvođačima i partnerima u lancu nabavke; regulatornim i zdravstvenim tijelima; vlasnicima vozila i vozačima, učesnicima u saobraćaju uključujući pješake

ISO standardi osiguravaju bezbjednost, kvalitet, efikasnost, efektivnost i zaštitu životne sredine od negativnog uticaja drumskih vozila

ISO standardi unapređuju sadašnjost integriranjem drumskih vozila s infrastrukturnama informacione i komunikacione tehnologije

ISO standardi nas pripremaju za budućnost razvijanjem terminologije, sigurnosti i ekoloških zahtjeva u vezi s novim rješenjima za napajanje drumskih vozila

ISO - šta je ISO, šta se njim postiže

ISO (Međunarodna organizacija za standardizaciju) je najveći svjetski kreator dobrovoljnih međunarodnih standarda koji koriste poslovanju, državnoj upravi i društvu. ISO je mreža koja obuhvata nacionalne institute za standardizaciju 163 zemlje. ISO standardi daju pozitivan doprinos svijetu u kojem živimo. Oni promovišu kvalitet, ekologiju, sigurnost, pouzdanost, kompatibilnost, interoperabilnost, efikasnost i efektivnost - i to po ekonomičnoj cijeni. Oni olakšavaju trgovinu, širenje znanja i dijele tehnološki napredak i dobre upravljačke prakse.

Zašto ISO su standardi važni

U upotrebi širom svijeta je više od milijardu drumskih vozila i ako automobilski sektor koristi najsavremenije standarde za aspekte poput sigurnosti, uticaja na životnu sredinu i zahtjeve za partnera u lancu nabavke, to može imati ogroman uticaj na sve tri dimenzije održivog razvoja – društvenu, ekološku i ekonomsku.

Koliko je važan ovaj izazov vidi se u odgovoru samog ISO-a. Od trenutnih oko 19.000 ISO međunarodnih standarda za skoro sve sektore poslovanja i tehnologije, nekih 900 njih je razvijeno za drumska vozila i srodne tehnologije.

ISO u svijetu

Svako ko je vozio drumske vozilo bilo kojeg tipa skoro svugdje u svijetu imao je direktnе koristi od standarda ISO 2575 koji daje poznate simbole za kontrolu i indikatore koje smo navikli da viđamo na komandnim tablama vozila

Ko ima koristi od ISO standarda

- Proizvođači - ISO standardi im pružaju specifikacije za sigurnost, kvalitet, performanse i ekološki uticaj
- Dobavljači u lancu nabavke - ISO standardi im daju harmonizovane zahtjeve koji omogućavaju podugovaranje, fer konkureniju, učešće dobavljača iz zemalja u razvoju – jednake uslove za sve – i smanjuju troškove olakšavajući konkurentnost tendera
- Regulatorna tijela - ISO standardi im pružaju redovno preispitivanu i poboljšanu tehničku osnovu - pri izradi zakona vezanih za aspekte poput sigurnosti i zagađenja
- Potrošači i korisnici - ISO standardi im omogućavaju da jednostavnije i sigurnije koriste vozila, dok u isto vrijeme štite putnike (pogotovo djecu) i pješake i smanjuju troškove za kupovinu vozila
- Istraživanje i razvoj - ISO standardi olakšavaju plasiranje inovacija i uvođenje novih tehnologija dajući globalno harmonizovanu tehnologiju i konsenzus o zdravlju, sigurnosti, životnoj sredini i drugim aspektima

Djeca su prva

ISOFIX sistem vezivanja omogućava da instaliranje dječjih auto-sjedalica bude jednostavno i sigurno zahvaljujući standardu ISO 29061

Kako ISO standardi funkcionišu

Globalne vrijednosti poput sigurnosti moraju se raščlaniti do detalja za dati proizvod ili sistem. Na primjer, sigurnosni zahtjevi za dječije auto sjedalice razlikuju se od sigurnosnih zahtjeva za napajanje automobila koji se pokreću na struju ili koji kao pogonsko gorivo koriste gasovita goriva. Ono čime se ISO bavi je razvijanje neophodnih specifikacija, dimenzija, zahtjeva i dobre prakse zasnovane na informacijama u vezi s posljednjim tehnološkim dostignućima dobijenim od međunarodnih eksperata iz automobilskog sektora, kao i predstavnika vlade, naučne zajednice, potrošača i drugih zainteresovanih strana.

Dobijeni ISO međunarodni standardi predstavljaju međunarodni konsenzus o trenutnom stanju tehnike podložnom stalnom procesu preispitivanja i poboljšavanja.

Šta obuhvataju ISO standardi

ISO standardi za automobilsku industriju obuhvataju sve aspekte: sigurnost, ergonomiju, performanse, ispitne metode, okolinu i pokretanje inovativnih tehnologija.

Na većinu ovih aktivnosti fokusiran je ISO tehnički komitet ISO/TC 22, Road vehicles, koji je dosad razvio više od 700 standarda i njihovih dopuna. Oni se kreću od standarda koji se bave osnovama poput točkova, sistema kočenja i stabilnosti pri vožnji pa do zaštite od sudara, sistema vezivanja djece u vozilima i ergonomije. Cilj mnogih standarda je da poboljšaju kompatibilnost, zamjenjivost i sigurnost ili da daju zahtjeve za harmonizovane ispitne procedure za evaluaciju performansi. Standardi koje je izradio ovaj komitet bave se drumskim vozilima, od mopeda preko automobila do zglobnih teretnih vozila. U razvoju tih standarda, u okviru ISO/TC 22, učestvuje 26 zemalja, a 41 zemlja učestvuje kao posmatrač. Ostali saradnici su udruženja iz automobilskog sektora i međunarodna tijela poput Svjetske zdravstvene organizacije.

Drumska vozila se sve više integrišu u sisteme i mreže zasnovane na informacionim i komunikacionim tehnologijama s različitim predmetima rada poput sigurnosti, kontrole saobraćaja, navigacije, sistema za naplatu i identifikaciju. Današnja sposobnost komunikacije među vozilima pruža im priliku da predvide i izbjegnu sudare, prenesu svoju poziciju hitnim službama u slučaju nesreće, pronađu najbrži put do odredišta, koriste najsvježije izvještaje s puteva, pronađu najbliže parking mjesto, minimiziraju emisije karbona i omoguće multimedijalne komunikacije.

U ovom području je ISO/TC 204, Intelligent transport systems, fokusiran na većinu aktivnosti i razvio je više od 110 standarda i njihovih dopuna. Dvadeset šest zemalja učestvuje u radu tog komiteta a još 24 zemlje učestvuju kao posmatrači.

ISO/TC 31, Tyres, rims and valves, razvio je oko 75 standarda i njihovih dopuna. U njihovom radu učestvuje dvadeset jedna zemlja a još 26 zemalja su posmatrači.

Tehnička specifikacija ISO/TS 16949 postala je globalno mjerilo za upravljanje kvalitetom kod dobavljača u automobilskom sektoru. Proizvođači automobila često od dobavljača traže sertifikat o usklađenosti prema ISO/TS 16949 kao uslov za učešće na tenderu u globalnim lancima nabavke. Do kraja decembra 2010. godine izdato je najmanje 43.946 sertifikata prema ISO/TS 16949:2002 u 84 zemlje i ekonomije što predstavlja rast od 7%. Specifikacija je nastala zahvaljujući radu ISO/TC 176, Quality management and quality assurance.

Standard ISO 39001, Road-traffic safety management systems, koji je izradio projektni komitet ISO-a ISO/PC 241, Road safety management, smatra se velikim doprinosom Deceniji akcije za bezbjednost na putevima 2011-2020. Ujedinjenih nacija.

Standarde vezane za bezbjednost na putevima takođe izrađuju i drugi tehnički komiteti ISO-a, na primjer standard koji bi prelazak ulice za osobe s invaliditetom učinio bezbjednjim.

Upoznajte WorldSID – inteligentnu lutku

ISO 15830 paket standarda automobilskoj industriji pruža specifikacije performansi za najnaprednije lutke za testiranje sudara da bi se poboljšao dizajn vozila i povećala sigurnost putnika. WorldSID (world side impact dummy) je izrađen kako bi omogućio da se jedan, univerzalno prihváćeni uredaj za testiranje koristi za testiranje bočnih sudara koji bi ispunjavao globalne propise.

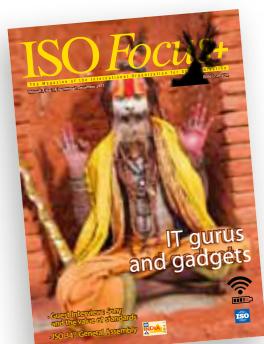

ISO Central
Secretariat

1, chemin
de la Voie-Creuse
Case postale 56
CH - 1211 Genève 20
Switzerland
Tel. +41 22 749 01 11
Fax +41 22 733 34 30
E-mail central@iso.org
Web www.iso.org

ISBN 978-92-67-10559-8
© ISO – December 2011

ISO i budućnost – sada

ISO standardi koji se sada razvijaju bave se alternativnim sistemima napajanja koji obećavaju manju zagađenost i stoga doprinose borbi protiv klimatskih promjena. Oni uključuju standarde za vozila na električni pogon i vozila pokretana na gasovita goriva kao i neophodnu infrastrukturu.

Da bi obezbijedio budućnost drumskih vozila ISO usko sarađuje sa svojim partnerima iz Inicijative za svjetsku saradnju na standardima (WSC), Međunarodnom komisijom za standardizaciju u elektrotehnici (IEC) i Međunarodnom unijom za telekomunikacije (ITU). Na primjer, u martu 2012. na Ženevskom Međunarodnom sajmu automobila ove tri organizacije bile su domaćini sedme radionice za potpuno umrežene automobile o autima budućnosti i ITS-om potrebnim da ih podrži.

Institut za standardizaciju
Bosne i Hercegovine (BAS)

Vojvode R. Putnika 34,
71 123 Istočno Sarajevo

Tel: + 387 57 310 560
Fax: + 387 57 310 575

e-mail: stand@bas.gov.ba
web: www.bas.gov.ba

ISO resursi

ISO-ova web stranica (na engleskom i francuskom, s najvažnijim informacijama na ruskom jeziku i individualnim publikacijama na ostalim jezicima)
www.iso.org

ISO Focus+ magazin
(10 izdanja godišnje na engleskom i francuskom jeziku)
www.iso.org/iso/iso-focus-plus

ISO videa
www.youtube.com/PlanetISO

Pratite nas na Twitter u!
www.twitter.com/isostandards

Pridružite nam se na Facebooku!
www.facebook.com/isostandards

Pridružite nam se na Google+!
<https://plus.google.com/105548657446778707428>

Kontaktirajte ISO članicu
u vašoj zemlji:

www.iso.org/isomembers

